

grondboor en hamer

Tijdschrift van de
NEDERLANDSE GEOLOGISCHE VERENIGING

No. 5

october 1967

Inhoud

- J. Lap-Beerman ..... In memoriam Dr. W. G. N. van der Sleen.
F. H. G. Engelen ..... De prehistorische vuursteenmijnbouw te Ryckholt - Sint Geertruid.
A. van der Meer ..... Getrommelde stenen.
P. Stemvers ..... Optische gesteentedeterminatie III.
P. Schuyf ..... Kalksteen met *Athiella jentzchi* (GAGEL) van Groningen.
Th. M. G. van Kempen ..... Stachyspongia en Ragadina.
-

In memoriam Dr. W. G. N. van der Sleen.

J. Lap-Beerman

Op 4 augustus 1967 overleed in zijn huis te Naarden, geheel onverwacht, een van de oudste en trouwste leden van onze vereniging.

Wicher Gosen Nicolaas van der Sleen werd op 4 oktober 1886 te Haarlem geboren uit Drentse ouders. Daar zijn vader een laboratorium had voor onderzoek van drinkwater e.d., werd de oudste zoon voor de studie in de chemie bestemd. Voor zichzelf nam hij er nog geologie, mineralogie en archeologie bij, want die hadden zijn grote interesse.

Na het behalen van de doctorstitel werd hij benoemd tot leraar scheikunde aan het gymnasium te Haarlem. Zijn eerste avontuurlijke onderneming was het uitrusten in 1926 van een expeditie naar de Roode Zee om met een stadgenoot naar parels te zoeken.

Eerder was er nog een tocht naar de Himalaya, waarbij hij eens ernstig gewond raakte. Zijn vrouw verleende de eerste hulp, totdat, op het getrommel van de bevolking, een hindoese arts te hulp kwam, die hem in leven wist te houden.

Dr. van der Sleen was pionier in hart en nieren; toen nog maar weinigen dachten aan verre reizen, ging hij per auto met caravan dwars door Afrika, gewapend met foto- en filmtoestel om bijzondere dingen vast te leggen ter documentatie van zijn lezingen, die hij 's winters door geheel Nederland hield.

In 1942 met zijn jongste zoon van Curaçao naar Java vertrekkend, lopen zij de

Jappen in de armen en worden prompt geïnterneerd. Ondanks alle goede zorgen sterft de zoon in zijn armen, nog slechts 23 jaar oud.

De vader gaat niet zitten treuren maar bemoedigt zijn lotgenoten door het vertellen over interessante reizen en onderwerpen. In 3½ jaar tijd houdt hij zeker 700 lezingen. Wie zijn boeiende verteltrant kent, begrijpt wat dit betekend moet hebben voor de gevangenen in de kampen, waar men niet alleen lichamelijk maar vooral ook geestelijk verhongerde.

Op Kerstdag in 1945 vertelde Dr. van der Sleen het verhaal „de kerstroos” van Selma Lagerlöf en het gehele kamp, 1000 man sterk, luisterde ademloos.

Na de bevrijding in 1946 maakte hij nogmaals, vergezeld van zijn vrouw, een reis van bijna 3 jaar „van de Kaap tot de Congo”, die beschreven is in het gelijknamige boek. En hij merkte de vele veranderingen daar sinds zijn vorige bezoek 15 jaar geleden zeer goed op.

Sinds 1950 woonde Dr. van der Sleen in het Bosch van Bredius in zijn villa Flevo. Hier begon hij met een nieuwe, wetenschappelijke hobby: over het ontstaan en de verspreiding van kralen. Kralen had hij in alle delen van de wereld aangetroffen en ze boeiden hem buitengewoon. Hij reisde er zelfs voor naar India en bezocht plaatsen waar sinds 3 tot 7 duizend jaar geleden kralen werden gemaakt van onyx en cornalijn en daar nog steeds gemaakt worden. Ook ontdekte hij dat er in de 17e eeuw te Amsterdam glazen kralen gefabriceerd waren, die bij kistenvol over de wereld verspreid werden, als ruilmateriaal verscheept. Ze werden zo goed gemaakt, dat ze op het oog niet van Venetiaanse te onderscheiden zijn, alleen door de chemische samenstelling te onderzoeken.

In juli 1966 moest Dr. van der Sleen een ernstige operatie ondergaan en hij herstelde slechts langzaam, maar gelukkig nog op tijd om het eervolle verzoek een groot congres te Nairobi te leiden te kunnen aannemen. Dat was in april van dit jaar.

Intussen had hij reeds vele jaren gewerkt aan een standaardwerk over kralen, zijn „Handbook on beads”. Mevrouw van der Sleen maakte de vele tekeningen van de vele vormen, die er van kralen bestaan. Tot beider grote voldoening heeft hij het boek nog gedrukt mogen zien; het is prachtig geworden.

Nog geen maand later werd hij plotseling weggenomen, zonder ziekbed gelukkig. Tot het laatste toe is zijn geest helder gebleven en zijn interesse in alles levendig. Bij ons allen die hem gekend hebben, zal hij in de herinnering blijven leven als een innemend mens en een geleerde met veelomvattende kennis. Wij hopen dat zijn vrouw en zonen en dochter hieruit troost mogen putten.

Een uitvoerige en zeer lezenswaardige biografie is van de hand van de heer Roding verschenen in Natuur en Museum van september 1967.

J. Lap-Beerman

De radio-installatie van Dr. van der Sleen bij zijn expeditie in 1929.
De foto is welwillend ter beschikking gesteld door het HAARLEMS DAGBLAD